

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 066 465/99-5021
Signatura: bf5hs201

Oblastní pracoviště č. 6
Okresní pracoviště Teplice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Střední odborné učiliště obchodu a služeb Teplice, Alejní 12
Identifikátor ředitelství:	600 011 291 IZO 600 011 291
Ředitel školy:	Mgr. Zdeněk Pešek
Zřizovatel:	MŠMT ČR Karmelitská 150 01 Praha
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Teplice
Termín inspekce:	11. - 13. května 1999
Inspektoři:	Mgr. Věra Heřmánková a Ing. Varja Paučková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších zákonů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění pozdějších zákonů, Rozhodnutí čj. 13 723/99-21 v Praze dne 8. 2. 1999, tematické plány učitelů, žákovské práce.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Přehled studijních a učebních oborů ve školním roce 1998/99:

- 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb - délka studia 2roky
- 66-41-L/008 Obchodník - délka studia 4 a 5 let
- 66-51-H/003 Prodavač - potravinářské zboží, délka studia 3 roky
- 66-51-H/004 Prodavač - smíšené zboží, délka studia 3 roky
- 66-51-H/006 Prodavač - drogistického zboží, délka studia 3 roky
- 66-51-H/009 Prodavač - textil a oděvy, délka studia 3 roky
- 69-51-H/001 Kadeřník - délka studia 3 roky.

Všechny obory má škola povoleny vyučovat, pro všechny obory jsou vydány celostátně platné učební dokumenty.

V současné době má škola 264 žáků, tj. deset tříd.

Hodnocení v níže uvedených bodech se vztahuje k podmínkám a průběhu výchovně vzdělávací činnosti ve vyučovacích předmětech matematika, německý jazyk, biologie, chemie, zbožíznalství, informatika, obchodní logistika, obchodní provoz a technologie.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Teoretická výuka probíhá ve starší budově, odborný výcvik a praxe žáků jsou zajištěny na různých smluvních pracovištích v Teplicích. Vedení školy se snaží cílevědomě zlepšovat podmínky, ale naráží na nedostatek finančních zdrojů. Areál školy je majetkem města.

Škola má dostatek tříd i odborných učeben ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu školy. Výčet odborných učeben - tři pro výuku administrativy (50 elektronických psacích strojů), dvě audiovizuální, dvě pro výuku uč. oboru kadeřník, jedna pro výuku uč. oboru prodavač - zaměření pro textil a oděv a jedna učebna výpočetní techniky. Výuka tělesné výchovy je zajištěna v pronajaté tělocvičně a ve vlastních prostorách, tj. v dobře zařízené posilovně a v malé tělocvičně. Škola je vybavena výpočetní technikou (deset PC - zapojeny do sítě). Internet zatím škola nemá. Ve škole je učitelská a žakovská knihovna přibližně s 2000 svazky.

Didaktickou technikou je škola vybavena v nezbytném rozsahu, ostatními učebními pomůckami minimálně. Jde většinou o učební pomůcky zakoupené školou v poslední době nebo vyrobené svépomocí. Je neobvyklé, aby škola s takovou dlouholetou působností (existencí) neměla žádné učební pomůcky z předcházející doby.

Vybavení kabinetu německého jazyka je minimální (pouze knihy), škola sice vlastní audio a video přístroje, ale chybějící kazety neumožňují jejich využití. Výuka probíhá ve stroze vybavených kmenových učebnách bez potřebného materiálního zázemí.

Biologie a chemie není materiálně zajištěna, k dispozici je pouze jeden obraz, mikroskop a dvě videokazety.

Podobná situace je v odborných předmětech, zde však existuje dobrá spolupráce s odborným výcvikem.

Nedostatečné materiálně-technické vybavení výrazným způsobem snižuje efektivitu vzdělávacího procesu.

Škola má vzhledem k počtu žáků odpovídající prostorové podmínky s výjimkou tělocvičny, kterou škola nemá. Vybavení audiovizuální technikou je průměrné a ostatními učebními pomůckami je nedostatečné. Pokud nedojde v nejbližší době k inovaci výpočetní techniky na škole, stane se zastaralou a nevyhovující.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Stavba rozvrhu hodin a organizace přestávek je v souladu s § 14 odst.1 a 2 vyhlášky č. 354/1991Sb., o středních školách ve znění pozdějších předpisů. Bezpečnost žáků je zajištěna dozory učitelů.

Třídy jsou vybaveny buď klasickými školními stoly nebo stoly větších rozměrů (krejčovské stoly), v oknech jsou záclony. Třídy různých velikostí jsou vybaveny starším udržovaným školním nábytkem, působí čistě (loňského roku vymalovány), ale stroze. V prostorách školy chybí jakákoliv zeď. Subjektivně jsou zde dobré tepelné a světelné podmínky.

Ve dvou učebnách je umístěn stůl pro stolní tenis, který žáci využívají v době přestávek.

Šatny jsou v přízemí, hned u vchodu do školy. Dva žáci mají dohromady šatní skříňku pod uzamčením.

Na chodbách jsou umístěny nástěnky.

Prostory školy byly v době inspekce uklizeny.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně Gymnázia a školním bufetem.

Psychohygienické podmínky školy jsou průměrné.

3 Plnění učebních osnov

Vyučující mají zpracované podrobné časově tematické plány, které vycházejí ze schválených učebních dokumentů. Nedostatečné materiální zabezpečení biologie a chemie znemožňuje plnou realizaci předepsaných laboratorních prací, což bude vyřešeno ve spolupráci s jinými středními školami pronájmem odborných učeben v měsíci červnu. V ostatních předmětech nebylo neplnění osnov zjištěno.

Ve sledovaných předmětech jsou osnovy plněny.

4 Hodnocení personálních podmínek

Výuku na škole zajišťuje 21 pedagogických pracovníků. Teoretické vyučování v tomto školním roce zajišťuje 15 učitelů včetně ředitele a zástupkyně ředitele školy, z toho šest pedagogů splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, osm pedagogů je pouze pedagogicky způsobilých a jeden ped. nesplňuje podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti. Odborný výcvik zajišťuje 5 mistrů odborné výchovy, z toho dva mistři splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, jeden je pouze pedagogicky způsobilý a jeden mistr nemá odbornou ani ped. způsobilost.

Rozborem výuky na úseku teoretického vyučování dle uplatnění odborné a pedagogické způsobilosti vyplynulo, že z celkového počtu hodin odučených v jednom týdnu 304 hodin je 20% odučeno odborně a 88,8% pedagogicky způsobile.

Složení pedagogického sboru z hlediska odborné způsobilosti není příznivé.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Matematika

Tento předmět na škole vyučuje jedna studentka pátého ročníku PF UJEP Ústí n. Labem a jedna učitelka důchodového věku. Předepsané písemnosti jsou vyučujícími prováděny. Nedostatečné je vybavení názornými pomůckami a obrazovým materiálem. Každoročně se žáci školy zapojují do matematické olympiády.

V hospitovaných hodinách byla výuka vedena frontálně, formou práce s celou třídou, která odpovídala věku žáků a vedla ke splnění předem stanoveného cíle. Snahou učitele bylo aktivizovat žáky. Žáci byli pozorní, výklad učitele sledovali. Vyučovací proces probíhal v klidné pracovní atmosféře.

Výuku matematiky lze hodnotit jako průměrnou.

Zbožiznalství a Obchodní logistika.

Vyučující jsou pouze pedagogicky způsobilí. Pro doplnění odbornosti absolvovali kurz na Vysoké škole ekonomické v Praze zaměřený na učitelství zbožiznalství. Tím získali předpoklady k vyučování tohoto předmětu na středních školách. Obsah hodin se řídí podle tematických plánů. Kromě videokazet a různého reklamního materiálu škole chybí názorné

pomůcky. Učebnice zbožíznalství jsou žákům školou půjčovány a na obchodní logistiku učebnice nejsou.

Hospitované hodiny byly připravené a promyšlené. Výuka probíhala frontálně a metody práce byly přiměřené k mentální vyspělosti žáků. Výklad navazoval na opakování, byl poutavý a často byl doplňován vědomosti žáků. Žáci se projevovali přirozeně a na otázku vždy uměli odpovídat. Žáci pod vedením jednoho vyučujícího vypracovávají závěrečnou práci na dané téma. Předložené práce měly dobrou obsahovou i grafickou úroveň. ČŠI doporučuje v předmětu zbožíznalství uplatňovat více metody vedoucí k samostatnosti, práce s informacemi a popřípadě práce v týmu.

Výuku výše uvedených předmětů lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Výpočetní technika

Tento předmět vyučuje studentka pátého ročníku PF aprobace matematika a fyzika, která je současně správcem učebny. Výuka probíhá v odborné učebně s deseti PC 386, předělanými na 486, zapojenými do sítě. Třídy se dělí. Vyučující postupuje podle tématických plánů. Výuka představuje výrazně uživatelskou formu. Pokud nedojde k modernizaci již tak zastaralé techniky, tak škola nemůže plnit učební osnovy ve studijním oboru 66-41-L/008 Obchodník - délka studia 4, kde žáci jsou nyní v prvním ročníku.

Úroveň výuky výpočetní techniky lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Německý jazyk

Zhlédnuté hodiny byly ze strany vyučujících připraveny, vedeny částečně v německém jazyce, ale jejich stavba neodpovídala moderním vyučovacím metodám. Výuka probíhala výhradně frontálním způsobem s důrazem na slovní zásobu, znalost gramatických jevů a správnou výslovnost. Žáci četli, překládali, připravovali maturitní témata, ale minimálně aktivně komunikovali.

Pro pedagogy je nesmírně náročná práce ve skupinách, kde jsou žáci, kteří s jazykem začínají a zároveň ti, kteří se ho učí již několik let. Nejmarkantněji se tento problém projevuje u nástavbového studia.

Žáci mají vytvořené pracovní návyky a při pasivním využití jazyka prokazují dobré znalosti. Pro zlepšení efektivnosti vyučovacího procesu je nutné zlepšit materiální vybavení kabinetu německého jazyka a zvýšit důraz na aktivní používání jazyka.

Záznamy žáků v sešitech jsou většinou vedeny na dobré úrovni, některé jsou ze strany vyučujících i důsledně opravovány. Předmětová komise se shodla na požadovaných učebnicích pro jednotlivé studijní a učební obory. Žáci je mají zakoupené a v hodinách s nimi pravidelně pracují.

V žakovských knížkách ČŠI zjistila dostatečnou frekvenci klasifikace.

Ve výuce německého jazyka jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Žáci prokazují dobré znalosti při pasivním použití jazyka, značné rezervy jsou v oblasti aktivní komunikace.

Biologie a chemie

Vyučující bez odborné způsobilosti přistupuje k výuce nesmírně zodpovědně, vyučovací jednotky jsou vždy připraveny do nejmenších detailů, čímž jsou kompenzovány nedostatky v odborných znalostech.

Názornost vyučovacího procesu snižuje nedostatečné materiální vybavení. Tam, kde je to možné, si vyučující připravuje a vyrábí pomůcky sama.

Zhlédnuté hodiny byly vedeny frontálně, vyznačovaly se promyšlenou stavbou a příjemnou pracovní atmosférou.

Důsledná práce vyučující se projevuje i v úrovni zápisů žáků, které jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. V hodinách se pravidelně hodnotí a klasifikuje.

Výuka chemie a biologie je ve škole zajištěna na průměrné úrovni.

Odborné předměty

Zhlédnuté hodiny odborných předmětů splňovaly požadavky na kvalitní přípravu pro budoucí povolání. Vyučující dávali žákům prostor pro vyslovování vlastních postřehů, názorů a zkušeností, které byly základem pro následující zevšeobecnění a shrnutí. Charakteristickým rysem vyučovacích hodin byla spontánní žakovská aktivita, nenásilné včlenění výchovných prvků a řešení problémových úkolů z praxe.

Je třeba více dbát na kulturu vyjadřování a při výkladu zásadně používat spisovnou češtinu.

Poznámky žáků mají dobrou úroveň, hodnotí a klasifikuje se dostatečně.

ČŠI hodnotí úroveň výuky odborných předmětů jako spíše nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Žáci během návštěvy ČŠI ve škole ve většině případů prokazovali vědomosti na odpovídající úrovni, v hodinách odborných předmětů projevovali intenzivní zájem o obor, diskutovali zkušenosti z odborného výcviku, zaujímali postoje k obecně lidským problémům. Při osobním kontaktu byli vstřícní a přátelští, chovali se zdvořile k sobě i dospělým. Celková atmosféra byla příjemná.

Komunikaci mezi vedením školy a žáky zajišťuje studentská rada, která se schází jedenkrát za měsíc a řeší požadavky žáků a nejpálčivější problémy v životě školy. Z jednání jsou pořizovány zápisy, které dokumentují průběh a obsah schůzek.

K všestrannému rozvoji žáků přispívá účast školy na předmětových a různých sportovních soutěžích a nabídka kroužků pro mimoškolní činnost (harmonizační cvičení, kulturní a sportovní kroužek, psaní na stroji, výpočetní technika).

Školní řád obsahuje základní pravidla chodu školy a jednoznačně stanovuje povinnosti a práva žáků. ČŠI doporučuje vypustit bod, který nastoluje princip kolektivní viny. (V případě, že nebude zjištěn viník, ručí celý kolektiv za způsobenou škodu.) Přínosem pro pedagogy i žáky je kvalitně zpracovaný vnitřní klasifikační řád.

V této oblasti hodnotí ČŠI školu jako dobře fungující.

ZÁVĚRY

Škola má pro realizaci studijních a učebních oborů dobré prostorové podmínky, ale nedostatečné materiálně technické vybavení. Psychohygienické podmínky školy jsou průměrné. Složení pedagogického sboru z hlediska potřebné kvalifikace není příznivé. V průběhu inspekce nebylo zjištěno neplnění učebních osnov. Nedostatečné materiálně technické vybavení výrazným způsobem snižuje efektivitu vzdělávacího procesu. Školní i mimoškolní činnost přispívá k pozitivnímu osobnostnímu, kulturnímu a sportovnímu rozvoji žáků.

Na základě zjištěných skutečností je škola ve sledované oblasti hodnocena jako průměrná.

Doporučení:

- Zlepšit materiálně technické zabezpečení vyučovacího procesu,
- postupně řešit stávající personální situaci, usilovat o posílení pedagogického sboru o odborně a pedagogicky způsobilé učitele,
- v německém jazyce posílit komunikativní složku výuky.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. V. Heřmánková

členové týmu Ing. V. Paučková

V Ústí nad Labem dne 1999-05-31

Přílohy: -----

Inspekční zprávu jsem převzal dne 7. 6. 1999

razítko

Podpis ředitele školy Z. Pešek v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1999-06-20	066 510/99-5021
Školský úřad:	1999-06-20	066 510/99-5021
Rada školy:	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	nejsou